

ἀρχιεπισκοπὴν τῆς Καμβραίνης ἦτο σχεδὸν ἀποτέλεσμα δυσμενείας. Μ' ὅλας τὰς θλίψεις, ἃς προεξένησαν αὐτῇ θρησκευτικαὶ συζητήσεις, ἐν αἷς πολέμιον εἶχε τὸν Βασσουέτον, κατήντησεν ὁ ἀγαθὸς δαίμων τῆς ἐπισκοπῆς του. Μειλίχιος καὶ ἐπισεικῆς, ἠδυνήθη νὰ καταστῇ ἀγκαπητὸς παρὰ πᾶσι. Πάντες ἐθυμῶνται ἢν ἔδωκεν ἀπόκρισιν εἰς τινὰ ἐφημέριον, ὅστις παρεπονεῖτο διὰ τοὺς χοροὺς τοῦ ποιμνίου του. « Ἄς μὴ χορεύωμεν, ἀλλ' ἄς ἐπιτρέπωμεν εἰς τοὺς ταλαιπώρους αὐτοὺς ἀνθρώπους νὰ χορεύωσι διατὶ νὰ τοὺς ἐμποδίζωμεν νὰ λησμονήσωσι μίαν στιγμὴν ὅτι εἶναι δυστυχεῖς; »

Ὁ πόλεμος ἐταλαιπώρησε δεινῶς τὴν Γαλλίαν, καὶ οἱ πολέμοι εἰσέβηλον εἰς τὴν ἀρχιεπισκοπὴν τῆς Καμβραίνης. Εἶδον τότε τὸν εὐσεβῆ καὶ σοφὸν ἱεράρχην περιποιούμενον τοὺς πληγωμένους ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης, μεταποιῶντα τὸν οἶκόν του εἰς νοσοκομεῖον καὶ ἀσυλὸν τῶν φυγάδων. Ἡ μεγαλοφυΐα του καὶ αἱ ἀρεταὶ του ἐθαυμάζοντο ὑπὸ τῶν νικητῶν καὶ διὰ τὴν σταθερὴν τῶν λόγων του οὗτοι ἐσεβάσθησαν τοὺς ἠττημένους. Ὁ Δουξ Καλθοροῦ ὤθησε τὸν πρὸς τὸν Φονελῶνα σεβασμὸν του, ὥστε καὶ ν' ἀποσταίλῃ αὐτῷ ὅλα τὰ ἐν τῇ δικαιοδικσίᾳ του εὐρεθέντα γεννήματα. Ὁ ἱεράρχης πάντοτε πλήρως αὐταπαρησίας τὰ διένειμεν εἰς τὰ γαλλικὰ στρατεύματα καὶ τοὺς πτωχοὺς. « Ἐν τῶν ἀξιωματιῶν του ἦτο «ὅτι ἔπραπε ν' ἀγκαπῆ τις τὴν οἰκαγένειάν του μᾶλλον ἑαυτοῦ, πᾶν πατρίδα του μᾶλλον τῆς οἰκογενείας του, καὶ τὸ ἀθρώπινον γένος μᾶλλον τῆς πατρίδος του». Ὁ Φονελῶν, βαρέως αἰσθανθεὶς τὸν θάνατον τοῦ βασιλικῆς μαθητοῦ του καὶ τῶν ἀρίστων φίλων του, ἐταλείωσε θλιβερῶς τὴν ζωὴν του (τὴν 7ην Ἰανουαρίου 1715).

ΠΟΛΩΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΟΛΔΥΝΑ

ὑπὸ ἸΟΥΛΙΟΥ ΖΟΤΑΡΕΚΗ

Εἶναι παλαιὰ ἱστορία, ἣτις μένει πάντοτε νέα· δυστυχία εἰς ὄντινα συμβῆ αὐτῇ, εἶναι νὰ συντριβῇ ἡ καρδία του!

H. Heine.

Περιέτρεχον πρό τινων ἐτῶν τὰ περὶ χώρα τῆς Κρακοβίας. Καταβληθεὶς ἐκ τῶν θαυμασίων, ἅτινα ἡ φύσις ἐπεδαψίλευσε τῇ θελκτικῇ ἐκείνῃ χώρᾳ, ἀπεφάσισα νὰ διέλθω ἡμέρας τινὰς ἐν Ὀυσόβῃ.

Κατὰ τὰς συχνὰς μου ἐκδρομὰς εὐχαριστοῦμαι πρὸ πάντων ν' ἀναρῶχω-

μαι τὴν τραχεῖαν ἀτραπὸν, ἣτις ἄγει εἰς τὸν παλαιὸν πύργον· ἐκεῖθεν φέρων τὰ βλέμματά μου πρὸς τὴν πεδιάδα ἐθαύμαζον τὰς χρυσαῖς καὶ πορφυρὰς χροῖας, ἃς ὁ ἥλιος περιέχυνεν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν καλυθῶν, καὶ ἤκουον ἐν βαθύτῃ σκέψει τὴν βοὴν μακρυνοῦ κώδωνος, ὅστις ἐφαίνετο καλῶν τὴν προσοχὴν τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τοῦ λαμπροῦ ἐκείνου θεάματος. Ἄγξ διευθύνθησαν τὰ βήματά μου πρὸς τὴν ἐκκλησίαν ἐκείνην, ἐξ ἧς ἀνεχώρουν ἤχοι τόσον ἰσχυρόντες ἐν τῇ ψυχῇ μου· ἦτο σχεδὸν νῦξ ὅτε ἔφθασα εἰς αὐτήν. Ἦτο ὠκυδρομημένη ἐπὶ μικροῦ ὑψώματος καὶ περικυκλωμένη ὑπὸ αἵμασις, παρετήρει τις τῆδε κἀκεῖσε ἀγχαίς φιλλύρας. Ἄνεμνήσθη ἀμέσως τοῦ ὠραίου ἐλεγείου τοῦ Γραϊῦ ἐπὶ τοῦ κοιμητηρίου τοῦ χωρίου, καὶ θλιβεροὶ ἐμβασμοὶ ἤγειροντο ἐν τῇ συλλογισμένῃ ψυχῇ μου, ὅτε στεναγμοὶ οὐχὶ μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ προερχόμενος, ἦλθε νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν μου, καὶ πλησιάζων ἐλαφρῶς εἶδον γυναῖκα γονυκλινῆ πρὸ τῆς πύλης τῆς ἐκκλησίας. Ἡ ἐνδυμασία τῆς ἐμοιάζε μετὰ τὴν τῶν χωρικῶν τοῦ τόπου· ἡ κεφαλὴ τῆς ἐκαλύπτετο μετὰ λευκὸν μανδύλιον, ἐκ τοῦ βᾶθους τοῦ ὀπίου ἐπιπτε μακρὰ κόμη, ἣτις ἤρχετο καὶ ἐκάλυπτε τοὺς ὤμους τῆς. Δὲν ἠδυνάμην νὰ ἴω καλῶς τὴν πρόσωπόν τῆς· τὴ ἐκράτει κεκρυμμένον μετὰ τῶν δύο τῆς χειρῶν. Μὴ θέλων νὰ ταραξῶ τὴν ἐκθύμανσιν τῆς λύπης τῆς, διότι ἤξεύρω πᾶσον τὰ δάκρυα ἀνακουφίζουσι τοὺς δυστυχοῦς, ἀπεμακρύνθη χωρὶς νὰ μὲ παρατηρήσῃ· ἀλλ' ἤρώτησα τὸν πρῶτον, ὃν ἀπήντησα ἐν τῷ δρόμῳ μου χωρικόν, ἂν εἶχεν ἀποθάνει τις ἐν τῷ χωρίῳ.

— Ὅχι, δόξα τῷ θεῷ! ἀπὸ πολλοῦ δὲν ἀπέθανε τις ἐδῶ.

— Μήπως συνέβη ἄλλο τι δυστύχημα;

— Ὁ θεὸς νὰ μᾶς φυλάττῃ, ἀπεκρίθη εὐθὺς.

Ἄλλ' εἶδον ἐν τῷ κοιμητηρίῳ τοῦ χωρίου γυναῖκα κλαίουσιν.

— Ἄ, εἶδατε τὴν Ὀλδυναν καθ' ἐκάστην, τὴν αὐτὴν ὄραν. τὴν εὐρίσκει τις ἐν τῇ θέσει ταύτῃ.

— Διατὶ κλαίει οὕτω;

— Νὰ σὰς διηγηθῶ τὰς δυστυχίας τῆς! . . . ὦ! σπαράττεται ἡ ψυχὴ μὴ μοι ἐπιβάλλητε τὸ θλιβερὸν αὐτὸ ἔργον. . . ἀνεσῆκωσε τοὺς ὤμους του καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του.

Ἐμμεῖνα ἀκόμη στιγμὰς τινὰς ἐν τῷ χωρίῳ, ἀλλὰ πάντας ὅσους ἠρώτησα, ἔδειξαν ὁμοίως ἐλαχίστην προθυμίαν νὰ εὐχαριστήσωσι τὴν περιεργίαν μου. Ἦτο παντελῶς νῦξ, καὶ ἐπιστρέφων ἐξ αὐτοῦ διέβην ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας· ἡ Ὀλδυνα δὲν ἦτο πλέον. Ἀπεφάσισα νὰ ἐπανέλθω τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἵνα

λάβω νέας πληροφορίας περὶ ταύτης τῆς ἀτυχούς.

Τῷ ὄντι, τὴν ἐπαύριον κατὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου εὐρισκόμην παρὰ τὸ κοιμητήριον περιμένων τῆς ἀφίξιν τῆς Ὀλδύνας. Ἐκάθησα παρὰ τὸν οὐδὸν τῆς πύλης, καὶ περιέλαβον μετὰ τὸ βλέμμα τὸν ὀρίζοντα, ὅστις ἀνέλιπτε τότε εἰς τὴν ὄρασίν μου τὸ μεγαλοπρεπέστατον θέαμα. Μετ' ὀλίγον παρετήρησα γυναῖκα πρὸς με διευθυνομένην ἐκ τῆς στολῆς τῆς ἀνεγνώρισα τὴν Ὀλδυναν. Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς διευθύνοντο πρὸς τὴν γῆν. Ἐδάδιζε βραδέως, καὶ ἔσχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ τὴν ἐξετάσω κάλλιον. Ἦτο γυνὴ τριακονταετῆς περιπέου, ἀλλὰ πρὸ πολλοῦ αἰ λύπαι τῆς εἶχον ἐξαλείψῃ ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς τὰ ἔχνη τῆς νεότητος· ἐν τούτοις χαρακτηριστικὰ ἐντελῶς κανονικὰ ἔμαρτύρουν ἀκόμη τὴν παρελθούσαν ὠραιότητα αὐτῆς. Ὅτε ἐπλησίασεν, ἤγειρεν ἐπ' ἐμὲ τοὺς μεγάλους καὶ γλαυκοὺς, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἐκφραστικούς ὀφθαλμούς τῆς, καὶ μ' ἐχαιρέτισε κατὰ τὸν τρόπον τῶν χωρικῶν μετὰ τὰς λέξεις ταύτας· Εὐλογημένος ἔστω ὁ θεός! Ἀπεκρίθη εἰς τὸν χαιρετισμὸν τῆς καὶ συνέδεσα εὐθὺς συνομιλίαν μετ' αὐτῆς. Κατ' ἀρχὰς ἀπεκρίθη εἰς τὰς ἐρωτήσεις μου μετὰ δισταγμοῦ καὶ ἀκουσίως· ἀλλὰ παρατηρῶν ὅτι ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἢ μετ' ἐμοῦ συνομιλία τῇ ἀπέβαινεν ὀλιγώτερον ἐνοχλητικῆ, ἐτόλμησα νὰ τὴν ἐρωτήσω περὶ τῶν αἰτίων τόσον σταθεροῦ πένθους.

— Μὲ εἶδατε ἤδη; μὲ ἠρώτησεν ὀλίγον ἐκπληκτος.

— Σὰς εἶδον γὰρ τὴν ἐσπέραν ἐν τῷ κοιμητηρίῳ. Ἐσεὶ πηγάζετε πάλιν σήμερον;

— Ἀπὸ δῶδεκα ἐτῶν αὐτὴ μοι εἶνε ἡ μόνη μου εὐχαριστήσις, ἡ μόνη μου παρηγορία.

— Καὶ τίς εἶνε ἡ αἰτία τῆς λύπης σας;

Ἄφησε νὰ ἐκφύγῃ θαδὺς ἀναστεναγμὸς, καὶ ἐπανέλαθε μετὰ μίαν στιγμὴν ἀναπαύσεως· « Ἡ δυστυχία μου γνωρίζεται ὑφ' ὅλου τοῦ χωρίου. »

— Ἐχάσατε, ἀκόμη νέας, τοὺς γονεῖς σας;

— Οἱ γονεῖς μου ἀπέθανον πρὸ πολλοῦ, ἀλλὰ τῆς ἀποικείας των καίτοι οὔσης δι' ἐμὲ μεγάλης αἰτίας θλίψεων, ἐν τούτοις οὐχὶ δι' αὐτοὺς βέουσι τώρα τὰ δάκρυά μου.

— Ἴσως ὁ θεὸς σὰς ἀφῆρεσε πρόωρα τὰ τέκνα σας;

— Αὐτὸ θὰ ἦτο ἀληθῶς σκληροτάτη πληγὴ, ἀλλ' ὁ καιρὸς θὰ τὴν ἐμάλασσε.

— Τί ἔχετε λοιπὸν, καλὴ γυνὴ; Εἶπατέ μοι τὸ ἢ καρδία σας θ' ἀνακουφισθῇ, ὅταν μοὶ διηγηθῆτε τὴν αἰτίαν τῶν πόνων σας. Ἐὰν ἦσθε δυστυχῆς,

θά προσπαθήσω ὅσον τὸ ἐπ' ἐμοὶ νὰ πρᾶξω τὴν τύχην σας.

— Δὲν προξενεῖ τὴν θλίψιν μου ἡ πτωχία· χάρις τῷ Θεῷ, ἔχω πᾶν ὅτι μοὶ χρειάζεται ἵνα στηρίξω τὴν ἀθλίαν ὑπαρξίν μου. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ δυστυχία μου διεγείρει ἐν ὑμῖν τόσην συμπάθειαν, θά σας τὴν διηγηθῶ· τὰ ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ ἐναρέτου ἀνθρώπου πίπτοντα δάκρυα δὲν τὴν ἀποξηραίνουν.»

Ἰκαθῆσαν ἐπὶ τῆς γλῶσσης παραπλευρῶς ἐμοῦ, ἀπέμαξε τὰ πλημμυροῦντα τοὺς ὀφθαλμούς της δάκρυα καὶ ἤρξατο οὕτω τῆς διηγήσεώς της.

«Ὁ πατήρ μου ἦτο εὐπυρρος γεωπῶνας τοῦ χωρίου τούτου, πάντα τὰ τέκνα τοῦ ἀνετόρρασαν ἐν τῷ φόβῳ τοῦ Θεοῦ καὶ τῇ ἀγάπῃ τῆς ἐργασίας. Ὁ πρεσβύτερος ἀδελφός μου ἐφρονεῖτο ἐν τῷ στρατῷ κατὰ τὸν τελευταῖον κατὰ τῶν Ῥώσων πόλεμον ἡμῶν· οἱ δύο ἄλλοι ἀποκατεστάθησαν εἰς τὰ πέριξ καὶ εἰσὶ δεδομένοι εἰς τὴν γεωργίαν· ἐγὼ μόνη, ἔμεινα ἐν τῇ οἰκίᾳ. Οἱ νέοι τοῦ τόπου μ' ἐθεώρουν ὠραίαν, καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς τοῦ θερισμοῦ μὲ ἐμὰ πρὸ πασῶν τῶν ἄλλων νεανίδων προσέτιμον νὰ χορεύωσιν. Ἦτο τότε εὐτυχέστατος καιρὸς! Οὐδαμῶς ἐγνώριζον τὴν θλίψιν, ὁ πατήρ μου ποτὲ δὲν δυσχερεστεῖτο κατ' ἐμοῦ, καὶ ἡ μήτηρ μου ἦτο πάντοτε εὐχαριστημένη. Καθ' ὅλην τὴν ἐβδομάδα ἐνησυχολοῦμην εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ οἴκου, καὶ τὴν κυριακὴν παρεδιδόμην μεθ' ἀπλότητος εἰς ἅς αὕτη φέρει ἡδονάς. Πολλοὶ νέοι πλούσιοι καὶ καλοὶ προσεπάθησαν νὰ γίνωσιν εἰς ἐμὲ ἀρεστοί· τῆραι καλά μοὶ προσπέθηκαν· οἱ γονεῖς μου ἀπεκρίνοντο συνήθως ὅτι δὲν ἦτο ἀκόμη καιρὸς.

«Οἱ ἀδελφοί μου εἶχον καταλίπει τὴν οἰκίαν πρὸ πολλοῦ, ὁ δὲ πατήρ μου γέρον ἦδη δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν ἡμερησίαν ἐργασίαν· εἶδε λοιπὸν ἐκυτὸν βεβιασμένον, νὰ λάβῃ εἰς βοήθειαν ἐργάτην ἐκ τοῦ πλησίου χωρίου.

«Μοὶ φαίνεται ὅτι εὐρίσκομαι ἀκόμη ἐν ἡ στιγμῇ εἰσῆλθεν ὁ Ἄδάμ εἰς τὴν οἰκίαν μας. Ἦτο κυριακὴ ὁ πατήρ μου καὶ ἐγὼ ἐκαθήμεθα ἐν τῷ κήπῳ ὑπὸ τινὰ ἀπιδέαν. Αἴφνης Φάγγ, ὁ πιστὸς μας φύλαξ, ἄρχεται νὰ ὑλακτῇ· ὠραῖός τις νέος παρουσιάζεται καὶ μᾶς χαιρετᾷ μὲ σέβας. Ἠρυθρίασα ἀκουσίως βλέπουσα αὐτόν· συνομιλήσασιν ἐπὶ πολὺ μετὰ τοῦ πατρός μου, εἰς ἃν ἤρσασιν παντελῶς· ἀλλ' ἤμην τόσον ἀφρημένη, ὥστε δὲν ἔλαβον τὸ ἐλάχιστον μέρος εἰς τὴν συνομιλίαν των. Ἀφ' ἧς στιγμῆς εἶδον τὸν Ἄδάμ δὲν εὗρον πλέον εὐχαρίστησιν εἰς τὸν γορὸν· μόνον παρ' αὐτῷ ἦλπην εὐτυχίαν· ὁ Ἄδάμ μὲ ἠγάπα ἐπίσης. . . Ἀλλὰ διατί νὰ ἐμβαίνω εἰς ὅλας αὐτάς τὰς λεπτομερείας; Καὶ σήμερον ἀκόμη ἡ

ἀνάγκησιν αὐτῶν μοὶ σπαράττει τὴν καρδίαν.

Οἱ γονεῖς μου ἠγνόουν ὅτι ἠγαπήμεθα ὁ ἔρωσ μας ἦτο μυστικὸς· ὁ Ἄδάμ ἦτο πτωχός. . . ὅλη ἡ περιουσία του συνίστατο εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν χειρῶν του. Ἐὰν ὁ πατήρ μου ἐμάνθανεν ὅτι πτωχὸς ὑπερέτης ἐτόλμα ν' ἀγαπᾷ τὴν κόρην του, θά τὸν ἀπεδίωκεν ἀμέσως τῆς ὑπηρεσίας του. ἠγαπήμεθα λοιπὸν σιγηλῶς, καὶ ἤμεθα εὐτυχεῖς· ἐν ταῦτοις ἡ σχέσις μας δὲν ἐγένετο δυνατὸν νὰ μείνῃ ἐπὶ μακρὸν κεκρυμμένη. ἠθέλησαν νὰ μὲ ὑπανδρεύσωσιν μὲ τὸν υἱὸν πλουσίου χωρικοῦ· θά μοὶ ἦτο ἀδύνατον νὰ σας ἐξηγήσω πόσον μᾶς ἐλύπησε τὸ σκέδιον τοῦτο, τὸν Ἄδάμ καὶ ἐμέ. ἠ ἀπελπίσθαι ἐπὶ τέλος μᾶς ἐνέπνευσε τολμηρὰν ἀπόφασιν, καὶ συμφωνήθη ν' ἀποκαλύψωμεν τὸν ἔρωτά μας εἰς τὸν πατέρα μου. Ἀμφοτέροι ὑπήγομεν νὰ τὸν εὐρωμῆν ἡ καρδία μου ἐκαλλεν ὑπὸ φόβου, καὶ τὸ αἷμά μου συνέβησεν σφοδρῶς εἰς τὸ πρόσωπον μου. ἠπέσαμεν εἰς τὰ γόνατά του, καὶ ὁ Ἄδάμ τῷ ὠμολόγησε πάντα. Ὁ καλὸς γέρον ἤκουσε μὲχρι τέλος τοῦ λόγου του χωρὶς νὰ προσέρῃ λέξιν διασκοῦντος τούτου, βάρος μεγιστον ἐβάρυνεν ἐπὶ τοῦ στήθους μου. Τέλος ὁ πατήρ μου ἔλαβε τὸν λόγον· «Ἄδάμ, σὲ ἐδέχθη ἐν τῷ οἴκῳ μου ὡς ὑπηρετήν, ἀλλὰ σὲ μετεχειρίζομαι ὡς υἱὸν μου καὶ δὲν δύνασαι νὰ μεμφθῆς ἐμοῦ ὅτι σοὶ ἀπέτει· νὰ ποτε δυσάρεστον λόγον· καὶ εἰς πᾶσαν ἀνταμοιβὴν ἔστρεψες τὴν κεφαλὴν τῆς κόρης μου!

«Ὁ πατήρ μου εἰσιώπησεν ἀνεσθῆκως τὴν κόρην ἧτις ἐκάλυπτε τὸ μέτωπόν του, ὡσεὶ ἤθελε νὰ δεῖξῃ τὰς ῥυτίδας αὐτοῦ. ἠμεθα ἀκόμη γονυκλινεῖς πρὸ αὐτοῦ.

«Ἄδάμ, ἐπανελάβε, κακῶς ἀνεγνώρισες τὰ εὐεργετήματά μου, ἀλλὰ δὲν μέμφομαι σοὶ αἷμα νεότητος δύναται νὰ προξενήσῃ πολλὰ κακά. Εἶσαι πένης ἀλλὰ εὐρωστος καὶ δραστήριος.

«Ὁ γέρον εἰσιώπησεν αὐθις. Ταύτην τὴν φορὰν εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του· μετ' ὀλίγον ἐπανῆλθε κρατῶν τι ἐν τῇ χειρὶ.

«Εἶσαι ἐργατικὸς καὶ οἰκονόμος, ἐξηκολούθησεν ὁ πατήρ μου ἀπειθυνόμενος πάντοτε εἰς τὸν Ἄδάμ· μὲ τὴν προστασίαν τοῦ Θεοῦ καὶ καλὰς συμβουλὰς ὁ οἶκός σου θά εὐδαιμονήσῃ. Ὁ Θεὸς νὰ σας εὐλογῆσῃ, τέκνα μου, ὡς σας εὐλογῶ ἐγὼ αὐτὸς κατὰ ταύτην τὴν στιγμὴν· καὶ κλίνων ἐφ' ἡμῶν, μᾶς ἔδωσέ τὴν εὐλογίαν του. ἠμεθα ἀκόμη γονυκλινεῖς. — Λάβε, Ἄδάμ, ἰδοὺ τ' ἀναγκαῖα διὰ τὸν γάμον χρήματα· φρόντισε περὶ τῶν προπαρασκευῶν.

«Αἱ λέξεις μᾶς ἔλειπον, ἵνα ἐκφρά-

σωμεν τὴν εὐγνωροσύνην μας· ἐχύνομεν δάκρυα χαρᾶς· καὶ ἡ μήτηρ μου ἐκλαίει μεθ' ἡμῶν.

«Ὁ Ἄδάμ ἐφρόντισε περὶ πασῶν τῶν λεπτομερειῶν τῆς τελετῆς, καὶ τὴν τρίτην μετὰ ταῦτα κυριακὴν ἠδυνήθημεν νὰ ἐορτάσωμεν τὸν γάμον μας. Αἱ νέαι χωρικαὶ μὲ εἶχον στολίσει πλουσίως, καὶ παικιλόγραοι ταινίαι ἀνεμυγνόοντο μὲ τοὺς ὑστέρητους τῆς κόρης μου. Ὁ Ἄδάμ εἶχεν ὠραῖον ἔνδυμα ὅλιως κεινόν κατὰ τὸν συρμὸν τοῦ τόπου (Karazyia). Ὀλόκληρον τὸ χωρίον εὐρέθη εἰς τὴν διάδοσίν μας, ὥστε ἐπορεύθημεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν· οἱ προσκεκλημένοι ἦσαν ἐπὶ ἑκατῶν, καὶ οἱ νέοι ἑφιπποὶ περιεκύκλων τὴν ἀμαξάν μας, κινῶντες εἰς τὸ ἀέρα μανδύλια ἐρυθρά. . . Ὁ ἱερεὺς ἤνωσε τὰς δύο χεῖράς μας. . . Ὡ Θεέ μου, διατί οἱ κακοὶ συνέτριβαν ἑνωσιν, ἦν αὐτὸς ὁ οὐρανὸς εἶχεν εὐλογῆσιν!

«Καθ' ὅλην τὴν ἱεράν τελετὴν δὲν ἔπαυσαν κλαίσιον καὶ ὀλοῦζουσα· αὐδὲν ἠδύνατο νὰ μὲ καταπραῖνῃ· ἐφάνετο ὡσεὶ εἶχον τὸ προαίσθημα δυστυχήματος τινος. Ἐξερχομένην τῆς ἐκκλησίας αἱ νέαι φίλαι μας ἠθέλησαν νὰ μὲ παρεγορήσωσιν· μοὶ ἐπανελάμβανον τὴν ἀρχαίαν παροιμίαν· ὅστις κλαίει κατὰ τὴν τελετὴν γελοῦ μετὰ τὸν γάμον. Παντοδύναμος Θεέ! δώδεκα ἔτη παρῆλθον ἤδη καὶ δὲν ἐγέλασα ἀκόμη ἅπαξ. . . Ἀνέβημεν εἰς τὸ ὄχημα· οἱ νέοι ἐπιροβόλουν μὲ τὰ ὄπλα των καὶ ἐξέβαλλον κραυγὰς χαρᾶς πρὸς τὴν τὴν τοῦ νέου ζεύγους. Ἐκλαυσαν ἀκόμη καθ' ὅλον τὸν δρόμον τόσον ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ Ἄδάμ ἐθλίβη. Βισήλθουμεν εἰς τὴν αὐλήν· ἀλλ' ὁ Φάγγ, ὅστις ἔχαιρε πάντοτε ἐν τῇ ἀφίξει μας, δὲν ἐκινήθη ἐκ τῆς γωνίας του καὶ ἐξέβαλε πανθίμους κραυγὰς. Οὐδεὶς παρεστῆρκε τούτο· πάντες ἐψάλλον καὶ ἦσαν παραδεδομένοι εἰς τὴν χαρὰν. Τὸ κατ' ἐμὲ, εἶχον καταληφθῆ ὑπὸ θανάσιμου φόβου. ἠ μουσικὴ ἔπαιζεν ἐν τοῖς κομψῶς κεκοσμημένοις θαλάμοις· ὁ χορὸς ἤρξατο μετ' ὀλίγον· ἠνοιξάμεν δ' αὐτόν ἐγὼ μὲ τὸν Ἄδάμ. Οἱ γέροντες γονεῖς, καθήμενοι πέριξ τραπέζων πλήρων ἀγγείων ὑδρομελίτου, συνωμίλουν ἑαυτοῦ περὶ διαφόρων ἀντικειμένων, ἀλλ' ἤσαν σύμφωνοι νὰ λέγωσιν ὅτι ποτὲ δὲν εἶδον ζεύγος κάλλιον ἡμοσμένον. Ὁ χορὸς καὶ ἡ μουσικὴ διεσκεδάσαν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν θλίψιν μου καὶ ἐγενόμην λίαν εὐθυμος. Οὕτω παρῆλθεν ἡ ἑσπερίς· τέλος ἡ μουσικὴ εἰσῆλθε καὶ οἱ συνδαιτυμόνες ἐψάλλον χαρμόσυνα ἄσματα. Αἱ νέαι χωρικαὶ μ' ἀπήγαγον τότε, ἵνα μ' ἀφαιρέσωσιν τὸν νέον κόρην στέφανόν μου Ὁ Φάγγ, ὅστις ἦτο ἡσυχος, εἰς τότε, ἐκινήθη αἴφνης καὶ ἐτινάχθη εἰς τὴν αὐλήν, ὑλακτῶν

ίσχυρως· ἕκαστος ἐπλησίασεν εἰς τὸ παράθυρον. Τὴν αὐτὴν στιγμήν ἡ θύρα ἀνοίγεται, στρατιῶται παρουσιάζονται· Εἰσὶ τόσον πολυάριθμοι, ὥστε τὸ εἶκημα πληροῦται εὐθὺς ἐξ αὐτῶν. Οἱ πατέρες μας ἐγείρονται, πίνουσι εἰς ὑγίειαν τῶν καὶ τοὺς προσκαλοῦσι νὰ συμμερισθῶσι τῶν διαχύσειών μας. Δὲν ἀπεκρίθησαν τίποτε· ἦσαν Γερμανοί. Οἱ πολωνοὶ χωρικοὶ δηλοῦσι συνήθως αὐτῶ τοὺς Αὐστριακοὺς καὶ Πρώσσους. Ἠρκέσθησαν νὰ περιεργασθῶσι τοὺς ἐκεῖ παρόχτας νέους, ἔπειτα, αἰφνης, ὀρμῶσιν ἐπ' αὐτούς, προσπαθοῦντες νὰ ταῖς δέσωσι τὰς χεῖρας διὰ σχοινίων. Οἱ ἡμέτεροι ὑπερήσπισαν ἑαυτοὺς θαρβாலῶς, ἀλλ' οἱ στρατιῶται ἦσαν τόσον πολυάριθμοι, ὥστε πᾶσαι αἱ προσπάθειαι τῶν ἐγένοντο μάταιαι. Οἱ νέοι ἐδέθησαν πάντες, καὶ ὁ Ἀδάμ δὲ μετ' αὐτῶν. Τότε ὁ πατὴρ μου ἔλαβε κατὰ μέρος ἓνα τῶν ἀρχηγῶν καὶ τῷ προσένεγκεν ἀγγεῖον πλήρες ταλλήρων εἰς ἀνταλλαγὴν τῆς ἐλευθερίας του. Ὁ ἀξιωματικὸς ἐστρεψε τὸν μύστακά του, ἔλαβε τὰ ταλλήρα, καί... ἐκράτησε τὸν σὺζυγόν μου. Ἀμέσως οἱ βάρβαροι ἀπήγαγον τοὺς δεσμώτας τῶν ἔξω τοῦ χωρίου.

— Ἦσαν στρατιῶται αὐστριακοὶ στρατολογοῦντες οὕτω ἐν Πολωνίᾳ· ἀθλίας τρόπος διὰ τοὺς ἡγεμόνας τοῦ ἔχειν ὑπερασπιστάς!

« Ἐκτοτε δὲν εἶδον πλέον τὸν ἐμὸν Ἀδάμ... ἡ εὐδαιμονία ἐχάθη διὰ παντός... Δὲν ἤξεύρω ἂν ὑπάρχη ἀκόμη... Ἀγνοῶ ἂν μαθαίνεται εἰς ἓνα δεσμῶν ἢ ἂν ἐφρονεύθη ἐν τινὶ μάχῃ. Πᾶν ἔτος ἐπανερχοῦνται τινες τῶν ἀδελφῶν μας εἰς τὸ χωρίον· τέκνα

ἐπανεύρον τοὺς πατέρας τῶν, γυναῖκες τοὺς ἀνδρας τῶν, ἐγὼ περιμένω πάντοτε τὸν ἐμὸν... »

Ἐσιώπησεν, ἐκαλύφατο τοὺς ὀφθαλμούς της μετὰ τὰς χεῖρας της καὶ δὲν ἤκουσα πλέον ἢ ὀλοογμούς πνιγμένους. Ἐπρέπε νὰ προσπαθῆσω νὰ τὴν παρηγορήσω;... Τί θὰ ἠδύναντο λέξεις ἀνευ ζωῆς ἐπὶ καρδίας ἐσπαρχυμένης ὑπὸ τῆς ἀτυχίας;... Δὲν τὴν διέκοψα, ἀλλὰ πικρὰ δάκρυα οἴκτου καὶ ἀγανακτικῆς ἐπλημμύρησαν τὰς παρειάς μου.

Μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων στιγμῶν ἡ θλίψις της ἐφάνη πραῦνθεῖσα· τότε ἐξηκολούθησεν οὕτω·

« Δὲν θὰ τὸν περιμείνω πλέον ἐπὶ μακρόν· οἱ γονεῖς μου ἀπέθανον· θὰ τοὺς ἀκολουθήσω μετ' ὀλίγον· μακροτέρα διαμονὴ ἐπὶ τῆς γῆς θὰ μοι ἦτο ἀφόρητος »

Βαθῶς στεναγμῶς ἐξέφυγε τοῦ στήθους... Ἀπεχαιρέτησα αὐτήν.

Ἡ διήγησις αὐτὴ ἔκαμιν ἐν ἐμοὶ βαθυτάτην ἐντύπωσιν. Ἐβλεπον ἐν αὐτῇ νέον παράδειγμα τῶν σκληροτήτων, ἃς οἱ γείτονές μας οὐδέποτε ἐπαύσαντο ἐξασκοῦντες ἐφ' ἡμῶν. Δὲν ὑπάρχει μία μόνη γωνία τοῦ δυστυχχοῦς τόπου μας, ἥτις νὰ μὴ εἶνε, χάρις εἰς αὐτοὺς, ποτισμένη μετὰ δάκρυα τῶν τέκνων τῆς Πολωνίας!

(Ἐπειτα τὸ τέλος) ΝΙΚ. ΚΑΕΙΝΙΑΣ

ΠΟΙΚΙΛΑ

Ἐπεθύμουν, ἔλεγεν ἡμέρα τινὶ συγγραφεὺς λίαν μέτριος τῷ Πίρων, νὰ ἐπιχειρήσαι ἔργον, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς

ποτε ἐπεχείρησεν, οὔτε θὰ ἐπιχειρήσῃ. — Γράψε τότε τὸν ἐπαινόν σου, τῷ ἀπεκρίθη ὁ Πίρων.

Προσῆγαγόν ποτε εἰς ληξιαρχικὸν γραφεῖον παιδίον τριετές, ὅπως τὸ ἐγγράψωσιν εἰς τὸ βιβλίον τῶν γεννήσεων. Ὁ ὑπάλληλος πιστὸς εἰς τὴν ἔξιν τοῦ τύπου ἔγραψεν οὕτω: « Σήμερον κτλ. ἐκ τοῦ τάδε καὶ τῆς δεῖνα, ἐκ νομίμου γάμου ἐγεννήθη παιδίον τριετές. »

Ὁ διάσημος κωμικὸς ποιητὴς Σέριδαν εἶχεν ἰδιόκτητον θέατρον, τὸ ὁποῖον κατεστράφη ἐκ πυρκαϊᾶς. Ὁ Σέριδαν ἐρχεται εἰς τὸν τόπον τοῦ δυστυχῆματος καὶ βεβαιούται περὶ τῆς καταστροφῆς ὅλης τῆς περιουσίας του. Εἰσέρχεται εἰς καφενεῖον καὶ ζητεῖ ἀναψυκτικόν τι. « Σέριδαν, τῷ λέγει τις, ὅποια ἀδιαφορία! — Πῶς, ἀπαντᾷ αὐτός, δὲν δύναται τις νὰ λάβῃ ποτήριον οἴνου παρὰ τὴν ἐστίαν του. »

Λόρδος ἀρχιδικαστὴς εἶδεν ποτε ὀδηγούμενον ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου του δυστυχῆ τινα κατηγορούμενον ἐπὶ κλοπῇ, τὸν ὅποιον ἀνεγνώρισεν ὡς συμμαθητὴν του. Θέλων νὰ λάβῃ πληροφορίας περὶ τῶν ἀρχαίων συντρόφων του τὸν ἐρωτᾷ, ἂν γνωρίζῃ τί ἀπέγειναν: « Ἀχ, μιλῶρδε, ἀπαντᾷ ὁ κλέπτης· ὅλοι ἐκρεμάσθησαν ἐκτὸς ὑμῶν καὶ ἐμοῦ. »

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΕΝΙΕΡΟΣ

ἐκ τῶν ἀριστουργημάτων τοῦ γλυκυτάτου τῶν γάλλων μυθιστοριογράφου Ἰωσήφ Μερῦ

Τιμᾶται ὀρ. 30

Εἰς τοὺς ΠΡΟΠΑΗΡΟΝΟΝΤΑΣ ἑτησίαν ἢ τοὐλάχιστον ἑξαμηνιαίαν
συνδρομὴν τοῦ νέου περιοδικοῦ

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

τὸ ὡραῖον τοῦτο μυθιστόρημα δίδεται

ΔΩΡΕΑΝ